

Budget 2021-2023

Överförmyndarnämnden

Antagen av överförmyndarnämnden XXXX.

Innehåll

Överförmyndarnämndens verksamhet.....	3
Fokus under planperioden.....	4-5
Överförmyndarnämndens mål och nyckeltal.....	6
Uppdrag.....	7
Omedelbar åtgärd.....	7
Överförmyndarnämndens ekonomi.....	8
Överförmyndarnämndens personal.....	9
Internkontrollplan & Risk- och väsentlighetsanalys.....	10-12

Överförmyndarnämndens verksamhet

Överförmyndarnämnden fullgör kommunens uppgifter enligt föräldrabalken, lagen (2005:429) om god man för ensamkommande barn och vad som i övrigt i lag eller annan författning sägs om överförmyndarnämnd. Överförmyndarnämndens verksamhet är en kommunal och obligatorisk tillsynsmyndighet.

Överförmyndaren ska skydda underåriga och vuxna, som helt eller delvis saknar beslutskompetens, från rättsförluster. I Alingsås kommun har en överförmyndarnämnd inrättats med uppgift att förvalta denna kommunala funktion.

Kommunens överförmyndare är en tillsynsmyndighet som utövar tillsyn över ställföreträdares verksamhet i kommunen. Överförmyndarens huvudsakliga uppgifter är:

- att utreda och ta ställning till behovet av god man eller förvaltare i enskilda fall.
- att rekrytera, utbilda och utse ställföreträdare.
- att utöva tillsyn över ställföreträdare i kommunen genom att granska och utöva tillsyn av årsräkningar och årsredogörelser samt att besluta om arvode till ställföreträdarna.
- att utreda klagomål och genomföra byten av ställföreträdare vid behov.
- att informera och stödja ställföreträdare, andra funktioner inom kommunen och externa intressenter i frågor rörande ställföreträdarskap.
- att besluta om beviljande eller avslag gällande samtycke där lagstiftningen så kräver, exempelvis vid arvsifte och försäljning av fastighet.

Överförmyndarnämnden i Alingsås kommun har idag tre handläggare som hanterar tillsyn för nämndens räkning. Antal ärenden per handläggare uppgår per december 2020 till 174 st, jämfört med 178 st ärenden 2019 och 169 st ärenden 2018. I jämförelse med andra kommuner inom Göteborgsregionen med liknande befolkningssammansättning och som bedriver sin överförmyndarverksamhet i egen regi kan konstateras att Alingsås kommun har en relativt hög andel ärenden per handläggare.

I Alingsås utgör antal ärenden i relation till kommunens invånare 1,2%, jämfört med riktmärke ca 1% av befolkningen. Inflödet av nya ärendet har fortsatt att vara hög under 2020. Det är samma trend som det har varit under 2010-talet att det har varit ett högt inflöde av nya ärenden. Det finns många skäl till ett högt inflöde av ärenden, en större andel äldre i befolkningen, en större andel psykiskt sjuka/funktionsnedsatta som ansöker om godmanskap, samt migration i världen. Detta kan sammantaget förklara ökningen av antalet ställföreträdarskap under perioden. Under år 2020 ser totalen av antalet ärenden ut att ha minskat något med -11 ärenden (per 2020-12-01).

Ställföreträdarskap	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
God man	206	218	231	246	267	295	302	302
Förvaltarskap	28	23	34	40	47	47	55	58
Förmyndare	100	100	92	101	111	118	150	142
Särskilt förordnad vårdnadshavare	4	7	10	12	14	22	21	19
Ensamkommande barn	15	15	138	108	38	25	7	3
Totalt	353	363	505	507	477	507	535	524

Ärendeutveckling avseende olika målgrupper är av vikt vid planering av verksamheten framöver. Nedan tabell redogör för åldersfördelning gällande huvudmän inom områdena *God man vuxna, Förvaltare, Särskilt förordnad vårdnadshavare, Förmyndare och Ensamkommande barn*.

Åldersfördelning Huvudmän	2019-12-01	2020-12-01
God man vuxna	302	302
18-40	85	82
41-65	117	102
66-	100	118
Förvaltare vuxna	55	58
18-40	18	20
41-65	22	23
66-	15	15

Åldersfördelning Huvudmän	2020-12-01
Särskild förordnad vårdnadshavare	19
0-9	4
10-18	15
Förmyndare	142
0-9	19
10-18	111
Övrigt*	12
Ensamkommande barn	3
0-9	0
10-18	3

*specialförordnanden

Fokus under planperioden

Kommunfullmäktiges budget 2021-2023 pekar ut riktning för kommunen, överförmyndarnämnden kommer aktivt verka och genomföra budgetens utpekade vilja.

Idag samverkan över 60% av Sveriges kommuner inom överförmyndarfrågor på något sätt. Samverkan mellan Alingsås och Lerum som inleddes under 2019 kommer att gå in i en ny fas. Utredning Framtidens Överförmyndare – utredning av förutsättningar att inleda samverkan mellan överförmyndarverksamheterna i Alingsås och Lerums kommuner har tagits fram och presenterats i slutet av 2020. Under 2021 kommer utredning att ligga till grund för fortsatta arbete och förslag till gemensam förvaltning ska beslutas i båda kommunerna. Under 2021 kan om erforderliga politiska beslut fattas av kommunfullmäktige i respektive kommun en sammanslagning och gemensam förvaltning ske under hösten. Detta kommer att effektivisera verksamheten, samtidigt som rättssäkerheten ökar med en större enhet, som inte blir lika sårbar under tex pandemi och semesterperioder.

Arbetet med att genomföra åtgärder i handlingsplan som tagits fram efter Länsstyrelsens tillsyn 2020 kommer att pågå under 2021. Bland annat har ett tydligt årshjul tagits fram för att synliggöra rutiner och processer. Utöver detta så kommer samtliga ärenden att granskas och gås igenom i både närarkiv och verksamhetssystem.

Fokus under planperioden för överförmyndarnämnden kommer vara att fortsätta utveckla och digitalisera verksamheten. I det arbetet ingår fortsatt utveckling av verksamhetssystem Wärna Go och E-Wärna. Fler processer ska bli digitala och effektivisera ärendeprocesser.

För att bättre kunna planera verksamheten framöver ska uppföljning och analys av ärendeutveckling avseende olika målgrupper utvecklas. Detta arbete har påbörjats.

Överförmyndarnämndens mål och nyckeltal

I Alingsås kommuns budget 2021-2023 framgår prioriterade mål med indikatorer som ska brytas ned på nämndnivå. För överförmyndarnämnden gäller följande mål:

1. Andelen som får ett gott eller mycket gott bemötande vid kontakt med kommunledningskontoret ska vara 100 procent

Prioriterat mål	Alingsåsarna har inflytande, får god service och ett gott bemötande från kommunen
Indikator	Gott bemötande vid kontakt med kommunen (%)
Nämndens/bolagets mål	Andelen som får ett gott eller mycket gott bemötande vid kontakt med kommunledningskontoret ska vara 100 procent
Motivering/koppling indikator	Kommunledningskontoret ska ge ett gott bemötande i alla samtal med invånare och andra intressenter. En översyn av kommunövergripande riktlinjer för telefoni kommer att genomföras under året.
Eventuell koppling till Agenda 2030	Mål 16, Fredliga och inkluderande samhällen
Uppföljning (nyckeltal)	Gott bemötande vid kontakt med kommunen, kommunledningskontoret, andel av maxpoäng (%)
Nuläge 2020	100 (2019)
Målvärde 2021	100

2. Andelen som tar kontakt med kommunledningskontoret via telefon som får ett direkt svar på en enkel fråga ska vara minst 80 procent

Prioriterat mål	Alingsåsarna har inflytande, får god service och ett gott bemötande från kommunen
Indikator	Andel som tar kontakt med kommunen via telefon som får ett direkt svar på en enkel fråga (%)
Nämndens mål	Andelen som tar kontakt med kommunledningskontoret via telefon som får ett direkt svar på en enkel fråga ska vara minst 80 procent
Motivering/koppling indikator	Kommunledningskontorets medarbetare ska vara tillgängliga för invånare och andra intressenter. Det ska vara lätt för invånarna att komma i kontakt med rätt person och få svar på frågor. En översyn av kommunövergripande riktlinjer för telefoni kommer att genomföras under året.
Eventuell koppling till Agenda 2030	Mål 16, Fredliga och inkluderande samhällen
Uppföljning (nyckeltal)	Andel som tar kontakt med kommunledningskontoret via telefon som får ett direkt svar på en enkel fråga (%)
Nuläge 2020	50 (2019)
Målvärde 2021	80

3. Andelen som tar kontakt med kommunledningskontoret via e-post och får svar inom en dag ska vara minst 85 procent

Prioriterat mål	Alingsåsarna har inflytande, får god service och ett gott bemötande från kommunen
Indikator	Andel som får svar på e-post inom en dag (%)
Nämndens mål	Andelen som tar kontakt med kommunledningskontoret via e-post och får svar inom en dag ska vara minst 85 procent
Motivering/koppling indikator	Kommunledningskontorets medarbetare ska vara tillgängliga för invånare och andra intressenter. Det ska vara lätt för invånarna att komma i kontakt med rätt person och få svar på frågor. En översyn av kommunövergripande riktlinjer för e-post kommer att genomföras under året.
Eventuell koppling till Agenda 2030	Mål 16, Fredliga och inkluderande samhällen
Uppföljning (nyckeltal)	Andel som tar kontakt med kommunledningskontoret via telefon som får ett direkt svar på en enkel fråga (%)
Nuläge 2020	67 (2019)
Målvärde 2021	85

Uppdrag

Inga nya uppdrag har tillställts överförmyndarnämnden. De uppdrag som är aktuella hanteras i separata ärenden. De ärenden som är aktuella och som kommer att pågå under året är att genomföra handlingsplan efter tillsyn av Länsstyrelsen, samt att arbeta vidare med utredning av förutsättningar för att inleda samverkan mellan överförmyndarverksamheterna i Alingsås och Lerums överförmyndarverksamheter.

Omedelbar åtgärd

Ingen risk bedöms kräva omedelbar åtgärd.

Överförmyndarnämndens ekonomi

Ekonomiska ramar

Belopp i tkr	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Verksamhetens intäkter	0	0	0	0
Personalkostnader	-2 712	-2 758	-2 821	-2 880
Lokalhyror	-5	-5	-5	-5
Köp av tjänster	-1 922	-1 973	-2 016	-2 009
Övriga kostnader	-144	-133	-100	-100
Verksamhetens kostnader	-4 783	-4 869	-4 942	-4 994
Verksamhetens nettokostnader	-4 783	-4 869	-4 942	-4 994
Kommunbidrag	4 783	4 869	4 942	4 994
Årets resultat	0	0	0	0

Överförmyndarnämnden tilldelas 2021 ett permanent kommunbidrag om drygt 4,8 mnkr och inget tillfälligt kommunbidrag.

Per kontogrupp består skillnaderna mellan 2020 och 2021 av:

Verksamhetens intäkter: Överförmyndarnämnden bedriver inte verksamhet som genererar intäkter, därav av är budgetposten noll.

Personalkostnader: Består av politiska arvoden om ca 256 tkr medans den större delen avser kostnader för ställföreträdare. Personalkostnaderna under planperioden budgeteras med en årlig ökning om ca 2 %.

Lokalhyror: Likt tidigare år budgeteras för 2021 en post om 5 tkr för att kunna hyra en lokal till informationsträffar för ställföreträdare/blivande ställföreträdare.

Köp av tjänster: Överförmyndarnämnden har ingen egen personal utan köper in tre stycken handläggartjänster från kommunledningskontoret, därtill budgeteras för administrativa tjänster och konsultkostnader kopplat till ärendehanteringssystem. Kostnaderna ökar mellan åren och under planperioden i motsvarande takt som lönekostnaderna ökar för handläggartjänsterna.

Övriga kostnader: 2019 infördes ett nytt ärendehanteringssystem och kostnader om drygt 300 tkr var av engångskaraktär. 2021 återfinns inga motsvarande poster. Budgetposten om 133 tkr avser bland annat kommande kostnader för annonsering, porto och kurser.

Planen för 2022 och 2023 är att verksamheten ska bedrivas enligt budget 2021 och att ökade kostnader till följd av inflation täcks av indexkompensation enligt PKV samt att effektiviseringskravet om motsvarande halva PKV hanteras inom respektive kontogrupp.

Överförmyndarnämndens personal

Överförmyndarnämnden har ingen personal anställd, personal hyrs in från kommunledningskontoret.

Identifierad risk	Område ekonomi verksamhet medborgare medarbetare	Process	Risk- värde	Vad ska kontrolleras?	Metod Hur ska kontrollen genomföras?	Ansvarig Vem genomför kontrollen	Uppföljning När följs kontrollen upp?
Olika bedömningar avseende ersättning till ställföreträdare	Verksamhet	Handläggning	6	Att handläggare gör likvärdiga bedömningar avseende ersättning till ställföreträdare	Stickprov	Handläggare, kanslistateg	Delårsbokslut och Årsredovisning
Minskad tillgång på utbildade gode män	Verksamhet	Handläggning	9	Antalet tillgängliga utbildade gode män	Genomgång av mappen "intresseanmälan" och Värna Go	Handläggare, kanslistateg	Delårsbokslut och Årsredovisning
Kraftig ökning av ärenden, ex migrationsärenden	Verksamhet	Handläggning	6	Uppföljning antal aktiva ärenden	Genomgång av verksamhetssystem	Handläggare, kanslistateg	Delårsbokslut och Årsredovisning

**Internt
kontrollplan
och
väsentlighets-
och
riskana**

lys

Risk – beskrivning	Risk/ sannolikhet	Risk/ väsentlighet	Risk och väsentlighet	Hantering (åtagande, internkontrollpunkt, omedelbar åtgärd)
Långvarig(minst 1 månad) frånvaro 1 handläggare	3	3	9	Förvaltningens systematiska kvalitetsarbete

Långvarig(minst 3 månader) frånvaro 1 handläggare	3	3	9	Förvaltningens systematiska kvalitetsarbete
Långvarig(minst 1 månad) frånvaro 2 handläggare	2	4	8	Förvaltningens systematiska kvalitetsarbete
Kraftig ökning av ärenden, ex migrationsärenden	2	3	6	Internkontroll
Minskad tillgång på utbildade gode män	3	3	9	Internkontroll
Gode män med många huvudmän blir långvarigt sjuka och behöver ersättas	3	4	12	Förvaltningens systematiska kvalitetsarbete
Olika bedömningar avseende ersättning till ställföreträdare	3	2	6	Internkontroll
Förklaring Risk:				Förklaring Väsentlighetsgrad:
1.Osannolik: risken för att fel ska uppstå är praktiskt taget obefintlig 2.Mindre sannolik: risken för att fel ska uppstå är liten 3.Möjlig: det finns en möjlig risk för att fel ska uppstå 4.Sannolik: det är mycket troligt att fel ska uppstå				1.Försumbar: är obetydlig för de olika intressenterna och kommunen 2.Lindrig: uppfattas som liten av såväl intressenter som kommunen 3.Kännbar: uppfattas som besvärande av såväl intressenter som kommunen 4.Allvarlig: är så stor att fel helt enkelt inte får inträffa
Förklaring Hantering:				
Att ta ställning till hur riskerna ska hanteras. När riskinventering och värdering är gjord ska nödvändiga åtgärder identifieras. Riskvärde 1-4 Åtgärder bedöms ej nödvändiga. Riskvärde 6-12 Alternativ 1: Bedöms vara delar av verksamheten där förändring/utveckling är nödvändig för att nå politisk avsiktsförklaring samt prioriterade mål med indikatorer. Formuleras som åtagande i nämndens budget Alternativ 2: Bedöms vara delar av verksamheten där den värderade risken ska åtgärdas/hållas under uppsikt. Återfinns i nämndens internkontrollplan. Riskvärde 16 Bedöms vara delar av verksamheten där den värderade risken måste åtgärdas direkt. Formuleras som omedelbar åtgärd i nämndens budget.				